

nál tért nyerjünk. Győzelmeink operatív hatásai most már talán átsapnak a Visztula északi partjára is. Az oroszok állása az alsó Nidánál veszélyeztetettnak látszik.

El kell rá készülnie lennünk, hogy az oroszok minden égtájról összegyűjtik tartalékjaikat ellenakcióra vagy legalább a kényszer visszavonulás katasztrófális következményeinek a csökkentésére. Kérdés: mennyi erő áll rendelkezésükre? Erről a legközelebbi napok felvilágosítást fognak nyújtani.

A közadók szabályozása a háboruban.

— A képviselőház ülése. —

(Saját tudósítónktól.) A pénteki ülést formálisnak nevezték csupán, de azért elég sokáig tartott és érdekességben sem szűkölködött. Elsősorban az indemnitásról szóló törvényjavaslat harmadik olvasásával végeztek, majd pedig a horvát-szlavon-dalmát pénzügyi egyezmény becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalták Hegedűs Lóránd előadásában. A harmadik pontnál a közadókat érintő egynémely kérdésnek a hadiállapot folytán szükségessé vált kivételes szabályozása tárgyában a pénzügyminiszter törvényjavaslatánál Polónyi Géza mondott hosszabb beszédet. Majd Vázsonyi Vilmos szólalt fel, aki elfogadta a kormány javaslatát. Az állami számvitelről szóló törvény cikk némely rendelkezésének megváltoztatásáról szóló pénzügyminiszteri javaslatot tárgyalták, ezután, majd áttértek az apróbb jelentésekre.

Végül a mentelmi bizottság jelentésére került a sor. A mentelmi bizottság Hencz Károly és Ivánka Imre ügyében tett jelentést.

Beöthy Pál elnök háromnegyed tizenegyre nyitotta meg az ülést. Bemutatta a főrendiház elnökének átiratát a tegnapi elfogadott törvényjavaslatokról. A Ház ezután harmadszori olvasásban *elfogadta az indemnitásról szóló javaslatot és vita nélkül a Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmácia között létrejött pénzügyi egyezmény becikkelyezésének újabb meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot is.*

A közadókat érintő egynémely kérdésnek a háboru folytán szükségessé vált kivételes szabályozásáról szóló javaslatot Hegedűs Lóránd előadó ismertette és ajánlotta elfogadásra.

Polónyi Géza szólott elsőnek a javaslat-hoz. Az előadó — ugymond — úgy tüntette fel azt, mintha nagyfokú adóelengedést tartalmazna, holott az még súlyosbítja a mostani helyzetet. A háztulajdonosoknak eddig joga volt arra, hogy adó-leírást követeljen, ha nem tudott fizetni.

Polónyi beszédének e részénél a munkapárt hátsó sorából felállott egy fiatal, civikeres képviselő s a karzat felé mutatva, harsány hangon ezt kiáltotta Polónyi felé:

— *Nem nagyon lelkes beszéd a hallgatóság és a katonák számára!*

A közbekiáltás nagy feltűnést keltett különösen az ellenzéken, ahol eleinte fel sem ismerték a képviselőt és csak később tudták meg, hogy a közbeszóló Gündisch Guidó szász honatya volt.

Polónyi meglepetésében így felelt a közbekiáltásra:

— *A tisztelt képviselő ur talán beteg (derültség), mert tudtommal egy szót sem mondtam olyat, ami izgató volna akár a közönségre, akár a katonákra.*

Haller István: Ez volt a szűzbeszéde.

Polónyi Géza: A moratórium-rendelet kimondja, hogy a háztulajdonos nevére fel-

adott levél is elegendő, hogy a követelést rajta lehessen behajtani. Egy hadbavonult háztulajdonos például, akinek a lakói is bevonultak és a törlesztési részleteket nem tudja fizetni, annak a feje fölött el lehet licitálni a házat. Indítványozza, hogy lakbér címén a hadbavonultak *vágyonát és lakását ne licitálhassák el.* Részletesen fejtegeti ezután a budapesti lakásviszonyokat. Rámutat arra, hogy milyen nagy összegű adók terhelik a különös sajátságuk, hogy termékenyítőn hatnak egymásra, adó szüli az adót. Ha a kormány és a főváros olcsóbbá akarja tenni a házbért, törölje a házbérkrajcárt.

Most el fogom mondani, — folytatta Polónyi, — *hogyan lehet Budapesten ingyen lakni.* (Zajos derültség. Halljuk! Halljuk!)

A lakbér-szabályzat szerint a háztulajdonosnak joga van az első negyedben, ha a lakó nem fizeti ki a bért, a lakás használatát át nem engedni.

Ha azonban az első negyedet kifizette, kénytelen beengedni anélkül, hogy ellenőrizhetné, van-e az illetőnek lefoglalható ingóságokon kívül egyebe. A második negyedről az a rendelkezés, hogy csak a második hónap végén lehet felmondani és csakis a második negyed végére. Az a lakó tehát, aki bent van, nem fizeti a házbért, de ott maradhat a második negyed végéig. Ekkor megindítják a kilakoltatási pört és kiderül, hogy a lakónak nincs lefoglalható vagyona. Ha sikerül kidobni, ekkor elmegy egy másik lakásba és ott megismétli azt.

Vázsonyi Vilmos kijelenti, hogy elfogadja a javaslatot. A főváros és a kormány abban a felfogásban volt, hogy a háborus állapot folytán a lakóknak meg kell adni a legkomolyabb védelmet, viszont azonban a háztulajdonosait sem lehet olyan terheknek kitéteni, amelyeknek az elviselésére képtelen és ahol a házbér nem folyik be a háboru tartamára az annuitásra vonatkozólag halasztást kell adni.

Ezután azt fejtegeti, hogy a lakásuzsora milyen nagy mérveket öltött Budapesten és ez készítette a fővárost arra, hogy az építkezésekbe való tényleges beavatkozással a házbérviszonyokat igyekezze megjavítani.

Vázsonyi beszéde után Teleszky János pénzügyminiszter reflektált a vitában elhangzott észrevételekre. A lakbérsegélyt lehetetlen a háziuraknak kiutalni, komplikációk származnának. Polónyinak az amortizációs kölcsönökre vonatkozó kívánsága teljesíthetetlen, de a halasztás megadásában a bankoknak konciliansáknak kell lenniök.

A javaslatot a Ház általánosságban elfogadta.

Következett az állami számvitelről szóló javaslat.

Antal Géza előadó elfogadásra ajánlja a javaslatot. Csermák Ernő kifogásokat hoz fel a javaslat ellen, de a Ház azt megsza-
vazza.

Következtek a mentelmi ügyek. Szabó Istvánt rágalmozási ügyben kiadták, Vio Antalt egy közgyűlési beszédért nem. Madarassy-Béck Gyulát egy automobilösszeütközés miatt kérték kiadni, a bizottság nem adta ki. Jármay Béla párbajvétségért kiadatott.

Hencz Károly mentelmi ügye következett. Henczet hűtlen kezelés és csalás vádjáért a bpesti ügyészség kiadni kérte. Hencz az AMKE ügyv. alalnöke volt s az egyesület vagyonát a sorsjegyeket, számlacédulákat hűtlenül kezelte; a mentelmi jogát felfüggesztették. Ivánka Imre csalás vádjáért kiadatott. Hitelezőjének ugyanis csekklapot adott, melyre nem volt fedezet.

Szmrecsányi György interpellációját elhalasztotta.

A legközelebbi ülés hétfőn lesz.

Nemzeti-szálloda

(volt Konrád) Róka-
utca 6. sz., Szeged-
pályaudvarral szemben.
Gyönyörűen átalakítva,
tisztá szobák 2 koronától kezdve. — Kávéház
egész éjjel nyitva.

Sürgős segítség a vízhiányon

(Saját tudósítónktól.) A vízügyi bizottság pénteken délután négy órakor ülést tartott Balogh Károly pénzügyi tanácsos elnöklésével. A bizottság összehívásának az adott aktualitást, hogy a közönség széles rétegéből hangzott panasz az utóbbi időben a vízhiány miatt. Mivel az elmúlt években kora tavasszal még sohasem mutatkozott ilyen mértékben vízhiány és természetes, hogy az idei korán beállott vízmizéria a melegebb hónapokban növekedni fog, sürgős intézkedés vált szükségessé a baj megelőzésére. A bizottság üléséről az alábbi részletekben számolunk be:

Balogh Károly előadta, hogy a vízvezeték vízellátása állandóan csökken. Hét évvel ezelőtt, amikor megnyílt a magasnyomású vízvezeték, 800 köbméter vizet szolgáltatott naponta; ez a mennyiség azóta folyton csökkent és most naponta csak 490 köbméter víz áll a közönség rendelkezésére. A kutak idővel homokolnak, ezeket tisztítani kell, vagy kikapcsolni. A József főhercegtéri kút is kitisztították, ennek ellenére homokol. A magasnyomású vízvezeték 30.000 ember használja és így még most is 160 liter víz jut egy emberre napenként. Lehetetlen, hogy ez a mennyiség elég ne legyen, ha takarékosan bánnak a vízzel és vigyázunk arra, hogy rendeltetésére jusson. Először is a szabad kifolyókat kell ebből a célból megszüntetni. Szémtalan ilyen szabad kifolyó van a város területén és ezen a réven rengeteg mennyiségű víz pazarlódik el. A városi gőzfürdő medencéjét is a nagy vízvezetékéből töltik meg. Ezt a jövőben be kell szüntetni, mert a gőzfürdőnek két kut is áll rendelkezésére, a szolgál azonban kényelmi szempontból használják a magasnyomású vízvezeték, mivel így hamarabb megtelik a medence.

Buócz Károly, városi mérnök szerint ez csak akkor történik, ha a külön kutak rezervoárjaiból kifogy a víz.

Balogh Károly még azt is észlelte, hogy ahol nincs vizóra, ott nagy pazarlás történik. A kertet és az udvart ivóvízzel locsolják. A melegben hűtésre használják a vizet és a fürdőszobákban egész nap folytatják a zuhanyt és a csapokat. Ezért azt javasolja, hogy az alábbi felsorolt visszás állapotokat megszüntető intézkedésekkel egyidőben, a közönséghez is felhívást kell intézni, hogy takarékoskodjanak a vízzel.

Tóth Mihály főmérnök előadja, hogy a vízhiány növeléséhez még az is hozzájárul, hogy a városban lévő katonakórházakban óriási mennyiségű vizet fogyasztanak. Ezért javasolja, hogy a katonai hatóságokhoz is irjon át a hatóság.

Torday Imre felköipariskolai igazgató kifejti, hogy a fő baj nem a közönség pazarlásában, hanem a vízszolgáltatás csökkenésében rejlik. A közönséget nem lehet rászoktatni, hogy kevesebb vizet használjon, mint amennyire kényelmi és higiénikus szempontból szüksége van, hanem arra kell törekedni, hogy több víztermelés legyen. Először is feltétlenül szükségesnek tartja a két új ártézikut furását. Értesülése szerint a jelenleg Budapesten tartózkodó polgármester eljár ebben az ügyben a belügyminiszteriumban, ahol már régóta huzódognak az engedély megadásától. Azokkal az új rendszabályokkal, amelyeket Balogh Károly ajánl, lényegileg nem lehet a bajon segíteni, csak addig